

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: NM-7Csp/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521202791
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3521202791.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín, pred sudkyňou JUDr. Júliou Prikrylovou, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtina 48, 810 00 Bratislava, P.O.BOX 205, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D. E., zastúpenému: Občianske združenie OPOS, IČO: 51 147 688, so sídlom A. Hlinku 1084/24A, 914 01 Trenčianska Teplá, o zaplatenie 3.799,89 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie zastavuje v časti zaplatenia sumy 308,01 EUR spolu s úrokom z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 308,01 EUR od 21.08.2021 do zaplatenia.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

III. Žalovanému sa priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

IV. Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 29.09.2021 (o 8:39 hod.) súd prijal elektronické podanie pôvodného žalobcu, ktorým žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 3.799,89 EUR spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 3.799,89 EUR od 21.08.2021 do zaplatenia a náhradou trov konania. Pôvodný žalobca návrh vo veci samej odôvodnil tým, že medzi ním a žalovaným bola dňa 05.05.2016 uzatvorená Zmluva o vydaní a používaní kreditnej karty, na základe ktorej pôvodný žalobca poskytol žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účte č. XXXXXXXX. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 22,80 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 2.400,00 EUR a bol povinný žalobcovi platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 80,00 EUR. V zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné viesť obchodnú knihu, ktorou sa na účely toho zákona rozumie obchodná kniha podľa osobitného predpisu. Banka je povinná v zmysle zákona o bankách a opatrenia Národnej banky Slovenska zo dňa 16.1.2004 o primeranosti vlastných zdrojov financovania bánk (uverejnené v Zbierke zákonov pod číslom 36/2004 Z. z.) viesť a evidovať vybrané pozície a obchody v bankovej knihe. V zmysle zmluvne dohodnutých podmienok správca po skončení príslušného mesiaca vystaví a odošle klientovi informáciu z informačného systému banky („výpis z bankovej knihy“) o obratoch, ktorá obsahuje okrem iných údajov aj rozpis transakcií, rozpis všetkých poplatkov a úrokov spojených so správou a používaním kreditnej karty a čerpaním a splácaním poskytnutého úverového rámca, výšku povinnej splátky, účet, v prospech ktorého má byť povinná splátka uhradená a dátum splatnosti tejto splátky. Táto listina je vyhotovená z bankového informačného systému v súlade s Metodickým usmernením č. 7/2004 Úseku bankového

dohľadu Národnej banky Slovenska. Klient automaticky potvrdzuje informáciu o obratoch, ak do 15 dní odo dňa vystavenia nedoručí správcovi písomnú reklamáciu. Reklamovanie transakcie a nedoručenie výpisu z bankovej knihy nezbavuje klienta povinnosti uhradiť povinnú splátku do dňa splatnosti tejto splátky uvedenej v informácii o obratoch. Dĺžny zostatok je celkový debetný zostatok na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov a poplatkov spojených so správou a používaním karty, vrátane kompenzácie poisťného plateného bankou v súvislosti s poistením. Posledný kalendárny deň v mesiaci je kartový účet zaťažovaný úrokmi vypočítanými štandardnou úrokovou sadzbou a úrokmi vypočítanými sankčnou úrokovou sadzbou, prípadne je v jeho prospech pripísaný úrok v dôsledku kreditného zostatku na kartovom účte. V zmysle zmluvne dohodnutých podmienok je dňom splatnosti deň, ktorý je uvedený vo výpise. Žalovaný si nespĺnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo Zmluvy, a to ani napriek viacerým výzvam zo strany žalobcu. Pred odstúpením pohľadávky žalobcu na vymáhanie žalobca vystavil ku dňu 03.08.2021 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.07.2021 obsahujúci súhrn debetných položiek a to istiny, poplatkov, sankčného úroku, a štandardného úroku s prihľadnutím na vykonané úhrady odporcu s konečným zostatkom na úhradu vo výške 3.799,89 EUR. Konečný dlh žalovaného z doposiaľ neuhradeného dlžného zostatku predstavuje sumu vo výške 3.799,89 EUR. Žalovaný si nespĺnil povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok v lehote splatnosti určenej vo výpise z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.07.2021, t. j. v lehote splatnosti do dňa 20.08.2021. Žalobcovi tak vznikol nárok na úhradu úrokov z omeškania v zákonnej výške podľa § 517 Občianskeho zákonníka a v platnom znení vo výške určenej Nariadením Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, t. j. od 21.08.2021 do zaplatenia.

2. Tunajší súd vydal dňa 10.02.2022 platobný rozkaz sp. zn. 7Csp/10/2021 - 43, ktorým vyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu.

3. Proti vydanému platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, v ktorom navrhol, aby súd žalobu zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že žalovaný nárok neuznáva čo do výšky a dôvodu, popiera tvrdenia žalobcu a uvádza svoje vlastné skutkové tvrdenia. Žalovanému pri podpise zmluvy s pôvodným žalobcom neboli predložené podmienky splácania úveru ani formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. V zmluve absentujú zákonné náležitosti, a to najmä náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Rovnako tak v žalobe absentujú listiny preukazujúce skúmanie bonity a ratingu žalovaného pôvodným žalobcom, ani žiadosť o úver, či mal žalovaný v tom čase aj iné úvery a pod. S tým spojená sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Pôvodný žalobca nepriložil k žalobe výpisy, z ktorých vyplýva, že úver, ktorý bol žalovanému poskytnutý, bol v celom rozsahu vyplatený dňa 23.01.2018, Od tohto dátumu žalovaný realizoval iba jednu úhradu vo výške 280,- Eur. Žalovaný namietol platné postúpenie pohľadávky, nakoľko mu nebolo doručené Oznámenie o postúpení pohľadávky, a teda namieta vecnú legitimitáciu nového žalobcu. Žalovaný vzniesol námietku premlčania žalovaného nároku.

4. Dňa 01.02.2023 žalobca prostredníctvom právneho zástupcu doručil súdu podanie, v ktorom uviedol, že aktívnu vecnú legitimitáciu v spore preukazuje Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 26.10.2021 adresované žalovanému, k čomu pripojil podací hárok F., zaslané žalovanému doporučene. Žalobca predložil súdu i výzvu jeho právneho predchodcu zo dňa 02.09.2018, ktorú žalovaný prevzal dňa 06.09.2019 – fikcia doručenia. Žalovaný bol vyzvaný za zaplatenie časti pohľadávky dňa 02.09.2018 a následne bol dňa 03.10.2018 úver mimoriadne zosplatený, o čom právny predchodca žalobcu informoval žalovaného, ktorý bol so splneným záväzku v omeškaní minimálne 90 dní. Žalovaný dňa 05.05.2016 vyplnil Žiadosť o vydanie a používanie kreditnej platobnej karty Bankomatka Quatro a zmluva o spotrebiteľskom úvere. Žiadosť žalovaného bola prijatá a schválená dňa 05.05.2016, o čom svedčí podpis. Táto bola súdu s úverovou zmluvou predložená spolu so žalobou. Čo sa týka skúmania schopnosti žalovaného splácať úver, žalovaný vyplnil v článku II. úverovej zmluvy informácie o priemernom mesačnom príjme a názov zamestnávateľa. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úverový rámec 2.400,- EUR za podmienok stanovených v zmluve, žalovaný úver čerpal od 06.06.2016 tak, ako to vyplýva z predloženého výpisu transakcií. Ku dňu 03.10.2018 právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť úveru, čo žalovanému oznámil listom z dôvodu porušenia platobnej disciplíny (riadne a včasné splácanie). Uvádza, že v čase začatia sporu uplatnený nárok premlčaný nebol. Žalobca uviedol, že debetné operácie v zmysle výpisu z úverového účtu predstavujú celkovú sumu 5.120,- EUR a kreditné operácie realizované žalovaným predstavujú sumu 4.123,21 EUR. Žalobca zobral žalobu čiastočne späť v sume 308,01 EUR, túto tvorili poplatky a sankčný úrok, spolu s príslúchajúcim úrokom z omeškania a v tejto časti navrhol konanie zastaviť.

5. Dňa 06.02.2023 bolo súdu doručené podanie zástupcu žalovaného, v ktorom ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní súdu dňa 08.02.2023 a uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že bola pohľadávka postúpená na tretiu osobu, žiada, aby bola žaloba zamietnutá pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, pretože ide o postúpenie pohľadávky banky a žalobca nepredložil súdu relevantné dôkazy o platnosti postúpenia pohľadávky s poukazom na § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, v čase podpísania zmluvy o splátkovom úvere sa jednalo o ods. 7 cit. Zákona). V prípade pohľadávky banky je spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná (dospelé splátky), za predchádzajúcej písomnej výzvy banky na plnenie a následného umožnenia 90 dňovej lehoty na splnenie dlhu pred postúpením pohľadávky. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Tieto podmienky postúpenia stanovuje priamo zákon o bankách a ide o zákonné podmienky postúpenia pohľadávky, pri porušení ktorých právny úkon postúpenia pohľadávky porušuje zákon, a je preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný. V tomto smere poukazuje na rozhodnutia najvyšších súdnych autorít (Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.3.2018, Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 Cdo/234/2018, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 147/2017 zo dňa 24.4.2018). Bremeno dokazovania je na strane ktorá takúto skutočnosť tvrdí, pokiaľ žalobca tvrdí, že má pohľadávku platne postúpenú musí preukázať, že k platnému postúpeniu pohľadávky došlo. Z predložených listín takáto skutočnosť nevyplýva. Vo veci je sporné, aj napriek predloženým listinám žalobcom skúmanie bonity žalovanej, nakoľko samotnou informáciou na centrálny register nie je splnená zákonná povinnosť banky konať s odbornou starostlivosťou. Žalovaná má za to, že odborná starostlivosť poskytovateľa úverov je starostlivosťou odbornou vtedy, ak je komplexom účinných nástrojov umožňujúcich zhodnotiť potenciál spotrebiteľa splatiť úver, rozsah ktorých bude daný individuálnymi okolnosťami. Odbornou nie je vtedy, ak je povrchná, ak je jej zmyslom expanzia kvantity bez zohľadnenia kvality, a to nielen vo vzťahu k spotrebiteľom, ale aj vo vzťahu k vlastným zdrojom, ktoré sú taktiež neodbornou starostlivosťou potenciálne negatívne ohrozené. V prípade, ak veriteľ túto svoju zákonnú povinnosť zanedbá, zákon sankcionuje takéto konanie v zmysle § 11 ods. 2 nemožnosťou vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a v prípade, ak dôjde k hrubému porušeniu § 7 ods. 1, v takom prípade zákon sankcionuje takéto konanie veriteľa bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Právny predchodca žalobcu pri poskytnutí úveru nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď pred poskytnutím úveru neoveril výšku mesačnej mzdy žalovanej, nezohľadnil schopnosť žalovanej splácať poskytnutý úver a neprihliadol na jej iné mesačné výdavky, ktoré ani nezisťoval. Bez zisťovania ďalších okolností, uspokojením sa len s informáciami od žalovanej, nie je možné konštatovať, že právny predchodca žalobcu konal pri uzatváraní zmluvy s odbornou starostlivosťou. Ak by aj vyššie uvedené konanie žalobcu bolo považované za skúmanie bonity žalovanej, toto konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby žalobca, resp. jeho právny predchodca skúmal aj iné aspekty a okolnosti na strane žalovanej, ako napr. mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej potrebnej pre posúdenie jej schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z uvedeného teda možno vyvodiť záver o nesplnení si povinnosti právneho predchodcu Žalobcu o preukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovanej splácať úver. Pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je rozhodujúce, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca, resp. jeho právny predchodca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa. V takomto prípade by v zmysle § 11 ods. 2 zákona 129/2010 Z.z., Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Na základe porušenia zákona nemohol veriteľ úver zosplatiť a ani postúpiť pohľadávku, ktorá na základe Zmluvy vznikla. Žiada žalobu ako celok zamietnuť v prípade úspechu si žiada priznať trovy konania v plnom rozsahu.

6. Podľa § 267 ods. 4 CSP, ak čo len jeden zo žalovaných podá včas odpor s vecným odôvodnením, platobný rozkaz sa zrušuje v celom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76.

7. Nakoľko žalovaný podal včas kvalifikovaný odpor, platobný rozkaz sa v súlade s ustanovením § 267 ods. 4 CSP zrušil v celom rozsahu.

8. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom č. k. 7Csp/10/2021 – 89 zo dňa 08.02.2023 žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalovaný nárok posúdil ako premlčaný v nadväznosti na námietku premlčania vznesenú žalovaným.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 27CoCsp/20/2023 – 117 zo dňa 31.07.2023 tak že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie. Súd vyslovil záväzné stanovisko, že po vrátení veci sa konajúci súd vysporiada s tým, či boli splnené kumulatívne všetky zákonné predpoklady na platné predčasné zosplatenie úveru s uvedením argumentácie v odôvodnení rozhodnutia a v prípade pozitívneho záveru nárok žalobcu vecne preskúma. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania.

10. Žalobca v priebehu konania zobral žalobu späť v časti zaplatenia sumy 308,01 EUR, ktorú tvoria poplatky a sankčný úrok, spolu s príslušným úrokom z omeškania, preto súd v tejto časti konanie zastavil tak, ako to vyplýva z výroku I. tohto rozhodnutia.

11. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, listinnými dôkazmi predloženými v konaní a ďalším obsahom súdneho spisu a zistil nasledovný skutkový stav veci:

13. Právny predchodca žalobcu, Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, uzatvoril ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom dňa 05.05.2016 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej karty Bankomatka Quatro a zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX, a to na základe žiadosti č. XXXXXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou časťou boli o. i. Obchodné podmienky a Cenník pôvodného žalobcu ako banky, čo žalovaný potvrdil vlastnoručným podpisom zmluvy. Na základe uvedenej zmluvy pôvodný žalobca poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver – revolvingový s vykonávaním platobných operácií z úveru prostredníctvom kreditnej platobnej karty, s výškou úverového rámca 2.400,- EUR, štandardnou mesačnou splátkou 80,- EUR, úrokovou sadzbou 22,80 % p. a., RPMN 24,24 % p. a., priemerná hodnota RPMN na Slovensku 23,55 % p. a., celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom 325,62 EUR, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 2.725,62 EUR, odplata 24,24 % p. a., najvyššia prípustná výška odplaty 43,12 % p. a.. Doba trvania zmluvy bola dohodnutá ako neurčitá a termín konečnej splatnosti v deň zániku zmluvy alebo v deň vyhlásenia okamžitej splatnosti. Pôvodný žalobca skúmal platobnú schopnosť žalovaného, v zmluve uviedol jeho zamestnávateľa, dobu trvania pracovnej zmluvy, pracovné zaradenie, čistý príjem žalovaného za posledných 6 mesiacov. Z výpisu z pôžičkovej karty Quatro adresovaného žalovanému vyplýva, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením prekročenia poskytnutého úverového rámca, a to v sume 3.799,89 EUR vyúčtovaného ku dňu 31.07.2021, so splatnosťou dňa 20.08.2021. Žalovaný uvedenú dlžnú sumu nezaplatil, z toho dôvodu si žalobca uplatnil zaplatenie dlžnej sumy od žalovaného v súdnom konaní.

14. Žalovaný si svoje povinnosti z úverovej zmluvy riadne neplnil, nesplácal splátky v sumách a termínoch určených v úverovej zmluve, čím sa opakovane dostával do omeškania so splácaním pohľadávky žalobcu. Naposledy žalovaný realizoval splátku vo výške 240,- EUR, ktorou čiastočne doplatil dlh, ktorý mu vznikol od januára 2018 do mája 2018, pričom ďalšiu úhradu dlhu už nerealizoval. Žalobca žalovaného vyzval na zaplatenie dlžnej čiastky listom zo dňa 02.09.2018 s tým, že ak do 16.09.2018 nedôjde k úhrade splátky za mesiac júl 2018, veriteľ je oprávnený úver zosplatiť. Listovú zásielku žalovaný neprevzal v odbernej lehote, pričom táto bola na pošte uložená od 06.09.2018 do 24.09.2018. K úhrade dlžnej čiastky nedošlo, preto žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť úveru k dátumu 03.10.2018, pričom z predložených listín nevyplýva, že túto listovú zásielku žalovanému doručil/doručoval.

15. Následne zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 v znení jej dodatku č. 4 zo dňa 11.01.2021 bola žalovaná pohľadávka postúpená právnym predchodcom žalobcu na súčasného žalobcu. Žalobca o tejto skutočnosti mal žalovaného informovať, čo preukazoval doložením podacieho hárku, z ktorého vyplýva, že písomnosť mala byť žalovanému doručená na známu adresu, avšak jej doručenie v konaní nepreukázal (napr. doručenkou).

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného v rozhodnom čase, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

17. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného v rozhodnom čase, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

18. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného v rozhodnom čase, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného v rozhodnom čase, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

20. Podľa § 506 Občianskeho zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

21. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Výška úrokov z omeškania je určená v súlade s § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2009 vo výške základnej úrokovej sadzby ECB zvýšenej o 8 percentuálnych bodov a od 1.2.2013 zvýšenej o 5 percentuálnych bodov.

24. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

25. Podľa § 526 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

26. Podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného v rozhodnom čase (postúpenie pohľadávky), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.

27. Na podklade vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh je nedôvodný. Vzhľadom k záväznému stanovisku odvolacieho súdu pristúpil súd k skúmaniu platného zosplatnenia úveru, a tým aj k skúmaniu aktívnej vecnej legitímácie žalobu v spore. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta.

28. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver, resp. úverový rámec revolvingu na základe zmluvy právnym pôvodným žalobcom ako veriteľom žalovanému ako dlžníkovi, ktorý nekoná v rámci podnikateľskej činnosti, a preto ho súd považuje za spotrebiteľský úver. Z výpisu z úverového účtu predloženého žalobcom je zrejmé, že žalovaný poslednú splátku uhradil dňa 27.06.2018 vo výške 240,- EUR. Následne si svoju platobnú povinnosť voči veriteľovi neplnil. Pôvodný žalobca preto žalovaného listom zo dňa 02.09.2018 vyzval, aby svoj dlh doplatil, inak je oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť celého zostatku úveru. Veriteľ v liste sám deklaruje, že tak koná pre nesplnenú splátku za mesiac júl 2018. Na to, aby došlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti celého zostatku úveru, je potrebné, aby boli splnené zákonné predpoklady uvedené v ustanovení § 506 Občianskeho zákonníka, a síce, že dlžník je v omeškaní s viac ako dvomi splátkami alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, a až vtedy veriteľovi vzniká právo odstúpiť od zmluvy a požadovať jednorazové zaplatenie celého zostatku úveru. Pôvodný žalobca však vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 03.10.2018, pričom túto skutočnosť mal žalovanému oznámiť listom z toho istého dňa. Keďže k mimoriadnemu zosplatneniu úveru malo dôjsť pre splátku splatnú dňa 20.07.2018, žalovaný by musel byť v omeškaní so zaplatením tejto splátky do dňa 20.10.2018, pričom podľa zisteného skutkového stavu došlo k zosplatneniu úveru už dňom 03.10.2018. Z toho je zrejmé, že pôvodný žalobca nezachoval zákonnú lehotu na zosplatnenie úveru, nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, a teda je toto zosplatnenie neplatné, a teda pohľadávka právneho predchodcu žalobcu nebola v celom rozsahu splatná.

29. Súd poukazuje na ustanovenia § 52 ods. 1 až ods. 4, § 53 ods. 2, § 524 ods. 1 a 2, § 525 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka a § 92 ods. 8 zákona o bankách. V konaní má preukázané, že žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti splácať vyššie uvedený úver riadne a včas. Pohľadávka z úverovej zmluvy bola postúpená v zmysle § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), pričom k postúpeniu pohľadávky došlo medzi bankou (právny predchodca žalobcu) a nebankovým subjektom (žalobca). Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie (okrem všeobecnej úpravy týkajúcej sa postúpenia pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka) aplikoval na posudzovaný prípad aj špeciálnu úpravu týkajúcu sa postúpenia pohľadávky, obsiahnutú v zákone o bankách. V zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia len splatná pohľadávka alebo jej časť za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Ide o zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Vzhľadom na to, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky banky (postúpenie splatnej pohľadávky) v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, súd považuje postúpenie pohľadávky uplatnenej žalobcom za neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a konštatuje, že žalobca preto nie je vo veci aktívne legitimovaný. Z uvedeného dôvodu je potrebné žalobu zamietnuť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

30. Súd ďalej konštatuje, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu formulárového typu, súd je preto v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ako aj rozhodovacou praxou slovenských súdov z úradnej moci (ex offo) povinný preskúmať opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa.

31. Žalovaný prostredníctvom svojho zástupcu namietol splnenie si povinnosti právneho predchodcu žalobcu uvedenej v ustanovení § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“).

32. Súd preto skúmal splnenie si povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ ex offo a predloženie dôkazov o splnení si tejto povinnosti žalobcom. Súd podporne uvádza, že podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-679/18: „Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodíť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie splňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.“

33. V zmysle § 7 a § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je veriteľ pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, ako aj skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobú chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

34. Súd mal za to, že žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca pred poskytnutím úveru splnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovaného splácať poskytovaný úver. Žalobca súdu nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci, že by si veriteľ overoval príjem žalovaného v Sociálnej poisťovni, prípadne iným dôveryhodným spôsobom. Rovnako tak nepredložil žiaden dôkaz o lustrácii žalovaného v úverových registroch a zisťovaní úverového zaťaženia žalovaného v čase poskytovania úveru. Žalobca poukazoval iba na text žiadosti o úver, resp. úverovú zmluvu, kde mal tieto skutočnosti uvádzať žalovaný, a to konkrétne čistý príjem v zaokrúhlenej číselnej podobe 750 EUR a neurčitý údaj o mesačných výdavkoch vo výške 150 EUR (z tohto vyjadrenia nie je zrejmé, či žalovaný spláca iný úver, koľko z toho pripadá na zabezpečenie existenčných potrieb a nákladov a pod.). Na margo uvedeného sa žiada dodať, že žalobca nepredložil súdu žiaden spôsob

výpočtu, ktorým by preukazoval bonitu žalovaného v čase poskytnutia úveru, keď už aj z informácií uvedených v zmluve vyplýva, že z príjmu 750 EUR mesačne v čistom mal financovať všetky svoje náklady a suma 150 EUR mesačne mala zahŕňať všetky ostatné náklady.

35. Súd mal vzhľadom na uvedené za to, že pôvodný veriteľ pri poskytnutí úveru nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle citovaných ustanovení, pričom spôsob, akým žalobca pristupoval k overovaniu bonity žalovaného, súd vyhodnotil ako hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, keďže absentovalo akékoľvek objektívne skúmanie tak na strane príjmov, ako aj na strane výdavkov žalovaného tým, že pôvodný veriteľ nenahliadal do prístupných registrov, a túto skutočnosť v spore ani nepreukázal. Následkom hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ je s poukazom na § 11 ods. 2 ZoSÚ jednak fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ako aj nemožnosť požadovať jednorazové splatenie úveru zo strany veriteľa.

36. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd s poukazom na citovanú právnu úpravu žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

37. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa odseku 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípade vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

38. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

41. O trovách prvoinštančného konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP, v spojitosti s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd v súlade s § 396 ods. 3 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, nakoľko žalobca sa podaným odvolaním domohol pre neho pozitívneho výsledku – zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci prvoinštančnému súdu na nové rozhodnutie.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).